

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/488/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413215334
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6413215334.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, proti odporcom 1/ B. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., J. S. XXX/XX, 2/ T. Q., nar. XX. X. XXXX, bytom K., J. S. XXX/XX, odporcovia 1/ a 2/ zastúpení splnomocneným advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Dobrovičova 13, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, právne zastúpeného splnomocneným advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Dobrovičova 13, o zaplatenie 6.678,74 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 12C/76/2014-72 zo dňa 13. 3. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd pripustil, aby do konania na stranu odporcov vstúpil vedľajší účastník s odôvodnením, že právna úprava ust. § 93 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“) v znení účinnom do 31. 12. 2014 nepodmieňovala účasť vedľajšieho účastníka, ktorým je právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa, predložením súhlasu účastníka, popri ktorom sa vedľajší účastník zúčastňuje na konaní. Uvedené však nevyklučuje rozhodovanie o prípustnosti vedľajšieho účastníka na námietku niektorého z účastníkov. V prejednávanom prípade oznámil vedľajší účastník svoj vstup do konania písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 12. 9. 2014, s tým, že odporcovia námietky voči takémuto vstupu nevzniesli. Pokiaľ navrhovateľ vo svojej námietke prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania odvodzoval od ust. § 93 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom od 1. 1. 2015, okresný súd konštatoval, že podmienky vstupu vedľajšieho účastníka do konania zavedené novou právnou úpravou nemožno aplikovať na tie prípady, kedy vedľajší účastník vstúpil do konania v čase účinnosti staršej právnej úpravy, ktorá tieto podmienky vstupu vedľajšieho účastníka do konania nestanovovala. Takéto pôsobenie právnej úpravy by bolo pravou retroaktivitou. Vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník splnil všetky predpoklady vstupu do konania podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 31. 12. 2014, okresný súd vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustil.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. V prvom rade poukázal na skutočnosť, že vstup vedľajšieho účastníka do občianskeho súdneho konania upravuje novela Občianskeho súdneho poriadku uskutočnená zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorá dopĺňa ust. § 93 ods. 3 O. s. p. tak, že za prvú vetu sa vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu združenie podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada.“ Citovaná právna úprava aj podľa dôvodovej správy odstraňuje interpretačné problémy praxe súdov v otázke, či a za akých podmienok môže do občianskeho súdneho poriadku ako

vedľajší účastník vstúpiť právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z.. Predmetné ustanovenie tak s účinnosťou od 1. 1. 2015 jednoznačne stanovuje súhlas hlavného účastníka ako nevyhnutnú súčasť oznámenia združenia o vstupe do konania. Keďže ide o ustanovenie procesného charakteru bez uvedenia prechodných ustanovení, je platné odo dňa jeho účinnosti, a teda sa vzťahuje aj na oznámenia o vstupe do konania doručené súdu do 1. 1. 2015. Podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka do konania je tak súhlas odporcov, na stranu ktorých vedľajší účastník do konania vstúpil. V tejto súvislosti poukázal i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 188/2012 zo dňa 5. 2. 2013, v ktorom sa uvádza, že z ustanovenia § 93 O. s. p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka. Osobitne pritom zdôraznil, že aj z ust. § 93 O. s. p. v znení pred uvádzanou novelou vyplývalo, že o prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhoduje na návrh. Z uvedeného odvolateľ vyvodil, že v prípade takejto námietky je úplne irelevantné, kedy občianske združenie do konania vstúpilo, nakoľko rozhodujúcim stavom pre posúdenie prípustnosti vstupu je ten stav, ktorý existoval v čase rozhodovania okresného súdu o vznesenej námietke neprípustnosti. Vzhľadom na uvedené odvolateľ navrhol napadnuté uznesenie okresného súdu zmeniť a vstup vedľajšieho účastníka do konania nepripustiť.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) odvolanie prejednal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Konanie vo veci vyvolal navrhovateľ, ktorý podal návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 6.678,74 EUR s príslušenstvom. Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľ sa vyššie uvedenej sumy domáha na základe zmluvy o splátkovom úvere, ktorú zmluvu možno podľa obsahu vyhodnotiť ako zmluvu spotrebiteľskú (§ 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka). Vedľajší účastník oznámil vstup do tohto konania podaním zo dňa 9. 9. 2014, keď spolu s oznámením o vstupe do konania na podporu odporcov požiadal o doručenie návrhu na začatie konania spolu s prílohami. Vstup vedľajšieho účastníka do konania a oprávnenie na tento vstup mu vyplýva priamo z Občianskeho súdneho poriadku, a to z § 93 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom mal zákonodarca na mysli najmä zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o ochrane spotrebiteľa“). Uvádzaná právna úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania, a podobne. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konania ako vedľajší účastníci. V praxi ide hlavne o združenie na ochranu spotrebiteľov.

Ustanovenie § 93 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom do 31. 12. 2014 upravuje spôsob, akým vedľajší účastník vstúpi do konania, resp., akým získa procesné postavenie vedľajšieho účastníka. V tomto prípade sa vedľajší účastník stáva nositeľom svojich procesných práv a povinností doručením svojho oznámenia súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník, resp. doručením jeho oznámenia, že na výzvu niektorého z účastníkov do konania vstupuje (k uvedenému pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 33/2006, sp. zn. 5 Cdo 201/2004, R 57/2009, sp. zn. 3 Cdo 188/2012, sp. zn. 3 Cdo 384/2012, sp. zn. 7 Cdo 67/2013, sp. zn. 3 Cdo 319/2009, sp. zn. 1 Cdo 234/2004 a pod.). Zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. 12. 2014 nevyplýva, že by sa pre účinný vstup vedľajšieho účastníka do konania vyžadoval výslovný súhlas spotrebiteľa so vstupom do konania tak, ako na to poukazoval odvolateľ. Je tomu tak v prvom rade preto, že Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31. 12. 2014 umožňuje konajúcemu súdu rozhodovať o prípustnosti vedľajšieho účastníctva len na návrh (§ 93 ods. 3 posledná veta O. s. p. v znení účinnom do 31. 12. 2014), pričom za návrh je v zásade potrebné považovať relevantnou formou vykonaný prejav vôle hlavných účastníkov konania alebo niektorého z nich, ktorým je vyjadrený nesúhlas so vstupom tretej osoby ako vedľajšieho účastníka konania (Nález Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 480/2012-72 zo dňa 14. 2. 2013). Z vyššie uvedeného v prvom rade vyplýva, že súd, na ktorom sa vedie konanie, do ktorého vstúpil vedľajší účastník, ex officio neposudzuje, či je vstup vedľajšieho účastníka do konania prípustný, ale je jeho povinnosťou účastníkov

upovedomiť o vstupe vedľajšieho účastníka, s tým, že účastníci konania majú následne právo vysloviť voči tomuto vstupu námietky (k uvedenému pozri uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 188/2012, ďalej sp. zn. 7 Cdo 67/2013, sp. zn. 5 Cdo 113/2010, sp. zn. 2 Cdo 212/2012, R 57/2009 a pod.). V prípade, ak námietka voči vstupu vedľajšieho účastníka do konania vznesená nebude, je konajúci súd povinný s vedľajším účastníkom riadne konať tak, aby mu boli zabezpečené všetky procesné práva (viď § 93 ods. 4 O. s. p.). Len pre prípad, že uvedená námietka vznesená bude, je potom konajúci súd prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania povinný preskúmať. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť, že na to, aby vedľajší účastník platne do konania vstúpil a v tomto zotrval právna úprava účinná v čase vstupu vedľajšieho účastníka nevyžaduje súhlasný prejav účastníka, na ktorého stranu by mal vedľajší účastník vstúpiť. Naopak, pre záver o tom, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní je potrebné nepripustiť, je v prvom rade potrebná námietka vstupu vedľajšieho účastníka konania, ako procesný úkon uskutočnený akýmkoľvek spôsobom, ktorý zákon prezumuje pre podanie v § 42 ods. 1 O. s. p., v ktorom účastník konania výslovne prejaví vôľu na tom, aby vedľajší účastník do prebiehajúceho konania nevstúpil.

Pokiaľ sa potom jedná konkrétne o námietku vstupu subjektu, ktorý je osobou podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako je tomu aj v prejednávacom prípade, tu je potrebné odlišovať, či uvedenú námietku podal účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať (v prejednávacom prípade odporcovia v postavení spotrebiteľov) alebo jeho protistrana. Zatiaľ čo v prípade námietky účastníka, na stranu ktorého vedľajší účastník do konania vstúpil, bude na nepripustenie účasti vedľajšieho účastníka v zásade stačiť už samotný výslovný prejav vôle, ktorým tento účastník vyjadrí, že si účasť vedľajšieho účastníka v konaní na svojej strane neželá, ak však podá námietku vstupu vedľajšieho účastníka účastník, na stranu ktorého vedľajší účastník nevstúpil, dôvodom na nepripustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania nemôže byť len samotná skutočnosť, že protistrana súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka na svoju stranu výslovne neudelila. Je tomu tak už len z dôvodu uvedeného vyššie, že výslovne udelený súhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka na svoju stranu právna úprava účinná k okamihu vstupu vedľajšieho účastníka do konania nevyžaduje.

Na rovnakých záveroch, aké formuloval odvolací súd vyššie, je pritom postavené i navrhovateľom citované uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/188/2012, keď zo strany navrhovateľa došlo len k jeho nesprávnej interpretácii. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí síce ako jednu z podmienok účasti vedľajšieho účastníka v konaní uviedol, že touto je i súhlas hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka, z ďalších častí odôvodnenia jeho rozhodnutia však možno jednoznačne vyvodiť, že uvedená podmienka súhlasu so vstupom do konania má charakter podmienky negatívnej. Dovolací súd totiž v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia v prvom rade uviedol, že „súd z vlastnej iniciatívy neskúma, či je vedľajšie účastníctvo prípustné, alebo neprípustné; o (ne)prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Aj vtedy, keď vstup do konania iniciuje samotný vedľajší účastník, majú účastníci právo vyjadriť sa k jeho úkonu, ktorým prejavil, že vstupuje do konania, a prípadne namietat' neprípustnosť tohto vstupu.“ Pokiaľ potom dovolací súd uviedol, že „podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní je súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať“, následne k tejto podmienke precizoval, že: „z ustanovenia § 93 O. s. p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodit', že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka; svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Účastník konania má preto právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá.“ V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pokiaľ v súvislosti s podmienkou prípustnosti vedľajšieho účastníctva dovolacím súdom označenou ako „súhlas (hlavného) účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať“ používa dovolací slovné spojenia „účastník má právo prípadne namietat' prípustnosť tohto vstupu“, „hlavný účastník nesúhlas nemusí odôvodňovať“, „účastník má právo vyjadriť svoj nesúhlas“ a „právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá“, dovolací súd mal na mysli, že táto podmienka nie je splnená vtedy, ak účastník konania, na ktorého strane má vedľajší účastník vystupovať, právne relevantným spôsobom výslovne vyjadrí svoju vôľu vedľajšieho účastníctvo v konaní nepripustiť. Správnosti uvedeného výkladu uznesenia dovolacieho súdu pritom nasvedčuje i akýsi návod adresovaný všeobecným súdom, ktorého sa tieto majú držať v prípade, ak do konania vstúpi vedľajší účastník, a v ktorom dovolací súd vyslovil nasledovné: „ zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu

vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.“ Rovnaký záver pritom vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 52/2012, ktorý v tam prejednávanom prípade vyslovil, že súhlas žalovaného, ktorého vedľajší účastník (združenie na ochranu spotrebiteľa) svojim vstupom podporil, nebol potrebný, keď legitimáciu vedľajšieho účastníka na vstup do konania tomuto dal samotný zákon.

Záverom možno dodať, že pokiaľ odvolateľ podmienky prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka odvodzoval od novely Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. 1. 2015, a ktorá sa dotkla aj postavenia vedľajších účastníkov podľa § 93 ods. 2 O. s. p. v konaní, uvedená argumentácia je pre prejednávaný prípad irelevantná. K definujúcim znakom právneho štátu totiž patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Preto platí, že právne predpisy nepôsobia späť (lex retro non agit) a právne vzťahy a nároky z nich vyplývajúce sa musia spravovať normami, ktoré platili v čase ich vzniku. Pokiaľ teda z obsahu súdneho spisu vyplýva, že vedľajší účastník doručil svoje oznámenie o vstupe do konania do 31. 12. 2014 a zároveň je zrejmé, že účinky tohto vstupu nastali už uvedeným okamihom jeho doručenia okresnému súdu (k uvedenému pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 33/2006, sp. zn. 5 Cdo 201/2004, R 57/2009, sp. zn. 3 Cdo 188/2012, sp. zn. 3 Cdo 384/2012, sp. zn. 7 Cdo 67/2013, sp. zn. 3 Cdo 319/2009, sp. zn. 1 Cdo 234/2004 a pod.), odvolací súd pri neexistencii prechodných ustanovení k zmene právnej úpravy od 1. 1. 2015 nevidel žiaden priestor pre aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. 1. 2015. V zmysle zásady zákazu priamej retroaktivity totiž platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu, účinného do 31.12.2014, zostávajú v konaniach v plnej miere zachované a nie je možné späťne vyžadovať splnenie podmienok, zavedených novou právnou úpravou, ktoré právnou úpravou účinná do 31.12.2014 nevyžadovala.

Na základe uvedeného, nakoľko okresný súd správne dospel k záveru, že boli splnené všetky podmienky účasti vedľajšieho účastníka v konaní, odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.